

lem mente med Hensyn til § 11, hvor Værdien af Embedsbolig er sat til 600 Kr., at den skulde beregnes til 1,000 Kr.; det var altsaa kun selve Præstegaardens Boliger, han vilde have sat op til 1,000 Kr., medens vi ved Hjemmeindtaget forstaa noget Mere. Med Hensyn til Smaaaredselskieden har jeg sluttet mig til det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds, og jeg skal sige hvorfor. Jeg vil da sige, at overalt, hvor man serdes blandt Almuen, hører man, naar Tiendesforholdet kommer paa Tale, at man taler om disse Forhold med en vis Harm. De vide meget godt, hvorledes Tienden i sin Tid er bleven paalagt Almuen, og særlig har jeg ved Opkrævning af Smaaaredselskieden bemærket, at Almuen har stor Fordom mod denne Tiende. De kunne nemlig selv godt mindes, hvorledes det gik til dengang, da denne Tiende fra at være en frivillig Gave gik over til at blive slaaget fast som fast Ydelse, og jeg har haft Exempler paa, at de med største Fornøielse have betalt deres meget høie Kommuneskatter, medens de, naar jeg skulde til at have 10, 12, 13, 14 eller 15 Ore af dem i Smaaaredselskieden til Præsten, have knurret grulig over den Maade, hvorpaa denne Skat blev opkrævet. Altsaa for at faae saadant Noget ud af Verden og for ikke at have Noget, hvormed der bliver sat mere ondt Blod i Folk end nødvendigt, mener jeg, at vi godt kunne gaa med til at eftergive denne Tiende. Det er dog kun under Forudsætninger, at vi ere gaade med dertil, nemlig dels under den Forudsætning, at det Retskrav, som Danske Lov hjemler, at vi have paa Sædegaardseierne, bliver dem eftergivet, og dels under den Forudsætning, at de Præstepenge, som svares i Kjøbstæderne, ogsaa eftergives disse, saasnart som Loven kommer til at gjælde for Kjøbstæderne. Det er Ret til alle Sider. Imidlertid er det jo heller ikke saa stor en Sum, som der her er Spørgsmaal om, nemlig kun 80,000 Kr., og mener man at kunne eftergive de 800,000 Kr., som Offeret andrager, saa synes det mig virkelig, at man ogsaa nok kan tage de 80,000 Kr. med. — Den ærede Ordfører sagde igaar: Det har Intet at sige med Paragrafen om Sædegaarde, og han har derfor i Forening med Flertallet foreslaaet, at den skulde udgaa uden nogenformig Betingelse. Jeg veed ikke, hvormed det har at betyde, at den staa der, men saa meget veed jeg, at ude af Die ude af Sind, og derfor vi lade denne lille Paragraf staa i Loven — og da den efter det ærede Medlems Mening ikke har Stort at betyde, saa synes jeg gjerne, at den kunde blive staaende — saa veed jeg, at, hver Gang man kommer til at læse denne Lov igjennem, kommer man ogsaa til at støde paa dette Krav, hvorefter denne Sag atter bliver fristet op, og den Tid kan da muligen komme, hvor vi kunne faae den ordnet. Jeg kan altsaa ikke være med til uden Betingelser at lade dette Stykke gaa ud af

Lovforslaget. Endvidere sagde den ærede Ordfører: Det er ingen Verdens Nytte til med denne Løsteparagraf. Nei, her sætter den ærede Ordfører nu ikke saa meget ind paa at have en Løsteparagraf; men derimod fik vi jo under Herlovens Behandling at vide, at der vilde han lade sig nøie med en Løsteparagraf, nemlig den Paragraf, som bestemte, at Garnisonsforholdene skulle ordnes ved Lov, skjøndt denne Paragraf nu har staaet i 13 Aar, uden at blive opfyldt, saa at man skulde synes, at han var bleven kjed af at se paa den. Der kunde han imidlertid godt bruge den, men her mener han, at det er bedst, at den falder bort, og deri har han faaet en Hjælper i det ærede Medlem fra Viborg (Klein). Dette er det eneste Sted, hvor det sidstnævnte ærede Medlem og hans Meningsfæller ere traadte frem til Handling, og deri ser jeg et Tegn paa, at det er et vigtigt Spørgsmaal, thi naar det ærede Medlem fra Viborg er med til at sætte Noget ud, saa er det et vigtigt Spørgsmaal at bibeholde det, idetmindste for den folkelige Side. Naar derfor det ærede Medlem fra Kolbing (Berg) mener, at denne Bestemmelse kunne vi godt opgive, saa kan jeg ikke være med dertil. Jeg betragter derfor den ærede Ordførers Stilling i denne Sag saaledes, at han fuldstændig vil opgive Tanken om ved Hjælp af en Præstelønningslov at faae en Tiendeafsløsningslov, og det ønsker jeg at faae bestemt konstateret her. — Endvidere talte det ærede Medlem fra Kolbing om at drive Kiler ind, idet han naturligvis mente, at Smaaaredselsens Eftergivelse var en Kile, men det er jo efter hans egen Mening da kun en meget uskyldig Kile, og da han og Flertallet i Udvalget ere enige derom, saa vilde de vel ogsaa nok faae den dreven ind. Men da vi i vor Betænkning have antydet, at vi muligen ikke vilde lade os nøie med, at det sidste Stykke af § 2 om Tienden bliver staaende, men at vi endog vilde have fastsat nogle Regler, hvorefter Afsløsning skal finde Sted, saa blev det ærede Medlem meget vred over denne Kile. Jeg synes nu rigtignok, at det er forunderligt, at det ærede Medlem er saa vred, thi for mig staaer det virkelig saaledes, at han har vundet sin politiske Spørrer netop paa Kiler. Naar jeg tænker paa Sager som Kjelbernæssagen og Sagen om Kronborg Amtstue, saa kommer jeg rigtignok til at tænke paa Kiler, og saa synes jeg virkelig ikke, at han skulde tale saa høit derom. — Dernæst skal jeg omtale Forslaget under Nr. 16 til Offerparagrafen. Naar det ærede Medlem fra Kolbing (Berg) og det ærede Medlem fra Beile (Th. Nielsen) staa saa haardt imod os, saa kan jeg slet ikke forstaa dette. Det, som vi ville, er at afskaffe alt muligt Offer og al mulig Erstatning for kirkelige Forretninger; men naar jeg er gaaat med til dette Forslag, saa kan jeg henholde mig til det ærede Medlem for Odense Amts 7de Valgkreds (S. Holm), som igaar talte for Forslaget,